

Zásady udržitelnosti v dodavatelském řetězci

Společnost Tiyo a.s. se sídlem Příčná 2071, Hořice, IČO: 02673703 vydává uvedeného dne závazný řízený dokument v následujícím znění:

1. Účel a rozsah platnosti

Účelem řízeného dokumentu „Zásady udržitelnosti v dodavatelském řetězci“ (dále jen Zásady) je jasně popsat, jaké odpovědné chování Tiyo očekává od dodavatelů na všech úrovních. Týká se obchodní etiky, pracovních podmínek, lidských práv, zdraví a bezpečnosti práce, životního prostředí a náležitě péče v dodavatelském řetězci. Zásady přenášejí požadavky našich zákazníků vycházející zejména z dokumentu „Hlavní zásady udržitelnosti automobilového průmyslu“ (Automotive Industry Guiding Principles to Enhance Sustainability Performance in the Supply Chain, dále jen „Hlavní zásady“) a doplňují je o další témata odpovědného rozvoje.

Zásady platí pro všechny dodavatele Tiyo a.s. (dále jen Společnost) a jsou veřejně dostupné na webových stránkách Společnosti.

2. Úvod

V Tiyo chceme být výkonní, inovativní a otevření, ale ne na úkor lidí nebo životního prostředí. Odpovědné podnikání chápeme jako součást každodenní práce a dlouhodobé stability firmy. Stejný přístup očekáváme od partnerů v našem dodavatelském řetězci: poctivé jednání, bezpečné a férové pracovní podmínky a prokazatelné snižování dopadů na životní prostředí.

Hlavní zásady vycházejí z principů sociální a environmentální odpovědnosti a odpovědného řízení. Navazují na platné zákony a uznávané mezinárodní rámce, zejména Obecné zásady OSN pro podnikání a lidská práva, úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP), Směrnici OECD pro nadnárodní podniky, Deklaraci z Ria o životním prostředí a rozvoji a Pařížskou dohodu.

Hlavní zásady vyjadřují společná očekávání jejich signatářů vůči dodavatelům. Aby nezůstaly jen na papíře, mají je dodavatelé promítnout do fungujícího systému řízení – tedy do pravidel, procesů, odpovědností, nástrojů a vnitřních kontrol. Takový systém má pomáhat řídit každodenní činnost, dosahovat stanovených cílů a průběžně se zlepšovat. Konkrétní očekávání Tiyo uvádějí následující části.

Dodavatelé musí vždy dodržovat platné zákony a předpisy a současně usilovat o osvědčené postupy ve svém oboru. Jdou-li tyto Zásady nad rámec právních požadavků, uplatní se pouze v rozsahu, který závazné právo umožňuje. Vlastní normy, kodexy nebo zásady dodavatele mohou tyto požadavky doplňovat.

3. Obchodní etika

Od dodavatelů očekáváme poctivé, transparentní a férové jednání v celém dodavatelském řetězci.

Tento přístup má být opřen o fungující systém řízení obchodní etiky, který zahrnuje:

- **Boj proti korupci a praní špinavých peněz:** Očekáváme nulovou toleranci ke korupci v jakékoli podobě, včetně nabízení nebo přijímání úplatků, nepřiměřených darů, pohostinnosti nebo plateb za zprostředkování. Dodavatelé nesmějí praní špinavých peněz usnadňovat ani podporovat. Podezřelé transakce mají hlásit a aktivně sledovat varovné signály.
- **Ochrana a zabezpečení dat:** Při shromažďování, uchovávání, používání, sdílení i jiném zpracování osobních údajů očekáváme respekt k soukromí, občanským svobodám a platným pravidlům ochrany dat.
- **Finanční odpovědnost a přesné záznamy:** Obchodní transakce mají být vedeny transparentně a pravdivě zachyceny ve finančních zprávách a firemní dokumentaci. Dodavatelé mají mít nastavené přiměřené kontroly finančního výkaznictví.
- **Zveřejňování informací:** Finanční i nefinanční informace o firmě, jejích produktech a činnosti mají dodavatelé zveřejňovat v rozsahu stanoveném předpisy a obvyklými standardy odvětví.

- **Střet zájmů:** Zaměstnanci dodavatelů se mají vyhýbat situacím, v nichž jsou jejich osobní, finanční nebo jiné zájmy v rozporu s pracovními povinnostmi nebo mohou takový dojem vyvolat. Případný střet musí být otevřeně oznámen.
- **Padělané a odkloněné díly:** Dodavatelé mají snižovat riziko, že se do dodávaných výrobků dostanou padělané nebo neoprávněně odkloněné díly a materiály. Při návrhu i výrobě musí dodržovat příslušné technické předpisy.
- **Duševní vlastnictví:** Dodavatelé musí respektovat platná práva duševního vlastnictví.
- **Vývozní omezení, obchod a hospodářské sankce:** Dodavatelé musí respektovat pravidla pro vývoz a zpětný vývoz zboží, softwaru, služeb a technologií i omezení obchodu vztahující se na konkrétní země, regiony, organizace a osoby.
- **Oznamovací mechanismus:** Dodavatelé mají mít účinný systém pro podávání stížností a oznámení v souladu s obecnou zásadou OSN č. 31. Musí umožnit upozornit na problémy v oblasti obchodní etiky, lidských práv i dalších témat anonymně, důvěrně a bez obavy z odvety.
- **Náprava:** Pokud činnost dodavatele způsobí nebo podpoří nepříznivý sociální či environmentální dopad, očekáváme, že zajistí nápravu nebo na ní bude spolupracovat prostřednictvím legitimních postupů.
- **Zákaz odvetných opatření:** Dodavatelé nesmějí vyhrožovat, zastrašovat ani fyzicky či právně napadat žádnou zainteresovanou stranu, včetně osob, které uplatňují svá zákonná práva na ochranu osobních údajů, svobodu projevu, sdružování, pokojné shromažďování nebo protest proti podnikatelským aktivitám dodavatele.

4. Životní prostředí

Od dodavatelů očekáváme aktivní a praktický přístup k ochraně životního prostředí. Mají šetrně využívat přírodní zdroje a průběžně snižovat celkovou ekologickou stopu své výroby, zboží a služeb v celém jejich životním cyklu.

Tento přístup má být opřen o funkční systém environmentálního řízení, který zahrnuje:

- **Uhlíková neutralita:** Dodavatelé mají stanovovat vědecky podložené a časově ohraničené cíle pro snižování emisí a využívání obnovitelných zdrojů v souladu s Pařížskou dohodou. Konkrétní opatření mají směřovat k dekarbonizaci celého hodnotového řetězce.
- **Voda – kvalita, spotřeba a řízení:** Dodavatelé mají snižovat spotřebu vody, účinně ji znovu využívat a recyklovat, odpovědně čistit odpadní vody a řídit odtok dešťové vody tak, aby předcházeli povodňovým a dalším negativním dopadům. Vždy musí splnit platné právní požadavky.
- **Kvalita ovzduší:** Dodavatelé mají v souladu s právními požadavky pravidelně sledovat, vyhodnocovat a podle potřeby zveřejňovat emise znečišťující ovzduší. Mají je účinně řídit, omezovat a tam, kde je to možné, odstranit. Současně mají posuzovat souhrnný dopad všech zdrojů znečištění ve svých provozech.
- **Odpovědné nakládání s chemickými látkami:** Dodavatelé mají znát a řídit používání omezených látek ve výrobních procesech i hotových výrobcích, aby splnili právní požadavky. Jejich používání mají omezovat nebo vylučovat a aktivně hledat vhodné, bezpečnější náhrady.
- **Oběhové hospodářství:** Dodavatelé mají podporovat uzavřené materiálové cykly, využívat udržitelné a obnovitelné zdroje, předcházet vzniku odpadu a zvyšovat míru opětovného použití a recyklace.
- **Dobré životní podmínky zvířat:** Dodavatelé mají respektovat pět svobod zvířat formulovaných Světovou organizací pro zdraví zvířat (OIE). Žádné zvíře nemá být chováno nebo usmrceno pouze kvůli použití v automobilovém výrobku.
- **Biodiverzita, využívání půdy a odlesňování:** Dodavatelé mají chránit ekosystémy, zejména klíčové oblasti biologické rozmanitosti ovlivněné jejich činnostmi. Musí předcházet nezákonnému odlesňování a respektovat mezinárodní pravidla, rezoluce a doporučení IUCN v oblasti biodiverzity.
- **Kvalita půdy:** Tam, kde je to relevantní, mají dodavatelé sledovat a řídit svůj dopad na půdu a předcházet její erozi, ztrátě živin, sesedání a kontaminaci.

- **Hluk:** Tam, kde je to relevantní, mají dodavatelé průmyslový hluk měřit a řídit tak, aby předcházeli hlukovému znečištění.

5. Lidská práva a pracovní podmínky

Dodavatelé musí respektovat lidská práva pracovníků, místních komunit i dalších dotčených stran. Nepříznivým dopadům souvisejícím s jejich činností mají předcházet a vzniklé dopady řešit v souladu s Obecnými zásadami OSN pro podnikání a lidská práva.

Tento přístup má být opřen o systém řízení lidských práv a pracovních podmínek, který zahrnuje:

- **Dětská práce a mladí pracovníci:** Dodavatelé musí ve své činnosti i v celém dodavatelském řetězci dodržovat minimální věk pro zaměstnávání podle příslušné úmluvy MOP. Dětská práce nesmí být tolerována v žádné podobě.
- **Mzdy a benefity:** Odměňování musí odpovídat platným předpisům a běžným standardům odvětví. Mzda má pracovníkům a jejich rodinám umožnit důstojnou životní úroveň a musí zahrnovat alespoň zákonnou minimální mzdu, odměnu za přesčasy, placené zdravotní volno a povinné dávky.
- **Pracovní doba:** Dodavatelé musí dodržovat místní zákony a platné kolektivní smlouvy upravující pracovní dobu. Pokud taková pravidla neexistují, mají postupovat podle příslušných úmluv MOP*.

*Pokud má společnost ve Spojených státech vlastní pracovní standardy, které neodkazují na úmluvy MOP, může se při absenci místních zákonů a kolektivních smluv řídit úmluvami MOP.

- **Moderní otroctví:** Dodavatelé musí zakázat všechny formy nucené, otrocké nebo povinné práce, včetně obchodování s lidmi.
- **Etický nábor:** Dodavatelé nesmějí uchazeče klamat o povaze práce, požadovat po nich náborové poplatky ani jim zabavovat, ničit, skrývat nebo odpírat přístup k cestovním pasům a jiným úředním dokladům totožnosti. Na začátku náboru musí pracovník obdržet písemnou smlouvu nebo oznámení o zaměstnání v jazyce, kterému dobře rozumí, s pravdivým a jasným popisem práv a povinností.
- **Svoboda sdružování a kolektivní vyjednávání:** Pracovníci musí mít možnost otevřeně jednat s vedením o pracovních podmínkách a způsobu řízení bez obavy z odvety, zastrašování nebo obtěžování. Dodavatelé mají respektovat jejich právo svobodně se sdružovat, vstoupit či nevstoupit do odborů, kolektivně vyjednávat, usilovat o zastoupení a působit v radách zaměstnanců.
- **Zákaz diskriminace a obtěžování:** Dodavatelé nesmějí tolerovat diskriminaci ani obtěžování v zaměstnání. Rovné pracovní příležitosti musí poskytovat bez ohledu na věk, pohlaví, sexuální orientaci, genderovou identitu, etnický nebo národnostní původ, zdravotní postižení, těhotenství, náboženství, politickou příslušnost, členství v odborech, status veterána, genetické informace nebo rodinný stav.
- **Práva žen:** Dodavatelé mají zajišťovat rovné pracovní příležitosti a stejnou odměnu za práci stejné hodnoty.
- **Diverzita, rovnost a začlenění:** Dodavatelé mají vytvářet prostředí, které respektuje rozdílnost a umožňuje každému plně přispět a rozvíjet svůj potenciál. Rozmanitost mají podporovat na všech úrovních organizace.
- **Práva menšin a původních obyvatel:** Dodavatelé mají respektovat práva místních komunit na důstojné životní podmínky, vzdělání, zaměstnání a společenský život. U projektů, které ovlivňují tyto komunity nebo půdu, na níž žijí, mají respektovat právo na svobodný, předchozí a informovaný souhlas (FPIC), se zvláštním ohledem na zranitelné skupiny.
- **Práva k půdě, lesům a vodě a nucené vystěhování:** Dodavatelé se mají vyvarovat nuceného vystěhování i neoprávněného odnětí půdy, lesů nebo vody při jejich získávání, rozvoji či jiném využívání.
- **Soukromé a veřejné bezpečnostní složky:** Dodavatelé nesmějí využívat bezpečnostní složky k ochraně podnikatelského projektu způsobem, který by kvůli nedostatečnému výcviku, pravidlům nebo dohledu mohl vést k porušování lidských práv.

6. Zdraví a bezpečnost

Dodavatelé mají pracovníkům zajistit bezpečné a zdravé pracovní prostředí, které splňuje nebo překračuje platné právní požadavky a obvyklé standardy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Tento přístup má být opřen o funkční systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který zahrnuje:

- **Pracovní prostředí:** Pracoviště musí splňovat nebo překračovat místní a národní požadavky na bezpečnost, ochranu zdraví a požární ochranu. Dodavatelé mají také vést pracovníky na dálku k tomu, aby znali a uplatňovali osvědčené bezpečnostní postupy.
- **Osobní ochranné pracovní prostředky:** Tam, kde jsou potřeba, musí dodavatelé zaměstnancům bezplatně poskytnout odpovídající osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) a zajistit, že vědí, kdy a jak je správně používat.
- **Přípravenost na mimořádné události:** Dodavatelé mají snižovat rizika ohrožení při práci a mít zpracovaný a pravidelně ověřovaný plán připravenosti a reakce na mimořádné události.
- **Řízení incidentů a nehod:** Dodavatelé mají systematicky vyhledávat nebezpečí, hodnotit rizika a omezovat možnost vzniku incidentů a nehod. Vyšetřování musí určit skutečnou příčinu a nápravná opatření mají dlouhodobě snížit riziko opakování.
- **Bezpečnost externích dodavatelů:** Dodavatelé mají řídit bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků svých dodavatelů a subdodavatelů. Při zadávání zakázek mají společně identifikovat nebezpečí, posuzovat rizika a řídit dopady činnosti obou stran na pracovníky v rozšířeném dodavatelském řetězci.

7. Odpovědné řízení dodavatelského řetězce

Dodavatelé si mají vybírat obchodní partnery, kteří jednají odpovědně a přenášejí Hlavní zásady také do svého dodavatelského řetězce.

Tento přístup má být opřen o systém řízení dodavatelů, který zahrnuje:

- **Náležitá péče (due diligence):** Dodavatelé mají prověřovat své přímé dodavatele a subdodavatele v souladu s Pokyny OECD pro náležitou péči pro odpovědné podnikání. Mají podporovat transparentnost a sledovatelnost, přenášet ESG standardy dál v řetězci a vynaložit maximální možné úsilí, aby Hlavní zásady uplatňovali i jejich obchodní partneři.
- **Odpovědné získávání surovin a nerostů:** Dodavatelé mají znát a dokládat původ surovin a nerostů používaných ve svých výrobcích. Musí mít systém podporující sledovatelnost a transparentnost a uplatňovat náležitou péči podle Pokynů OECD pro odpovědné dodavatelské řetězce nerostných surovin z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí.
- **Řízení dodavatelů:** Dodavatelé mají vyžadovat obdobné zásady odpovědného podnikání také od dalších článků svého dodavatelského řetězce.

Tento dokument je platný od: 1.9.2026